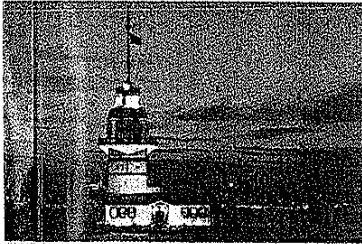

AVRUPA KÜLTÜR BAŞKENTİ EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İSTANBUL'DA SAĞLIK

Health in Istanbul From Past to Present

Kongre Bildiri Kitabı
Congress Proceeding Book

Editörler-Editors
Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. İbrahim Başağaoğlu
Prof. Dr. Öztan Öncel
Dr. Sezer Erer

İSTANBUL 2010

POSTER BİLDİRİLER / POSTER PRESENTATIONS

- Fatih Sultan Mehmet Döneminin Ünlü Hekimi Şerefeddin Sabuncuoğlu'nun Başyapıtı
Cerrahiyetü'l-Haniyye (İmparatorluk Cerrahisi) ve İçindeki Minyatürlerin Önemi
Famous Physician Şerefeddin Sabuncuoğlu's Masterpiece Entitled
Cerrahiyetü'l-Haniyye (Imperial Surgery) and the Importance of the Miniatures inside
of it during the Period of Fatih Sultan Mehmet
Banu Akgün, Emre Özgür Bulduk877
- Dioskorides'in İstanbul'a Mirası: Kitabı'l-Haşayiş (Materia Medica)
Dioskorides's Bequest to Istanbul: Kitabı'l-Haşayiş (Materia Medica)
Daniş Baykan.....881
- Polonyalı Seyyahların Hatıralarının Işığında 19. Yüzyıl İstanbul'unda Salgın ve
Karantina
Epidemic and Quarantine in Nineteenth-Century Istanbul in the Light of the
Memoirs of Polish Travellers
Grazyna Zajac.....884
- İstanbul Sağlık Müzesi Kütüphanesi ve Yeniden Kuruluş Çalışmaları
Istanbul Health Museum Library and Re-establishment Study
Güler Uygun, İbrahim Topçu, Gülsüm Önal, Necla Kınık, Cihan Çolak.....889
- I. Dünya Savaşı Arifesinde Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin Ambulans Alımı
Hakkındaki Yazışmaları
Red Crescent Society Correspondence about Ambulance Purchase on the
Eve of World War I
Hasan Erbay, Sultan Alan, Selim Kadioğlu.....897
- İstanbul'da Ebelik Eğitiminin ve Mesleğinin Tarihsel Gelişimi
Historical Development of Midwifery Education and Profession in Istanbul
Nevin Utkualp, Hicran Yıldız903
- İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin Edirne Tıp Fakültesi'nin
Kuruluşundaki Rolü
The Role of Cerrahpaşa Medical School in the Foundation of Edirne Medical School
Nilifer Gökçe.....911
- İstanbul Kütüphanelerindeki Tıbbi ve Edebi Yazmalarda Yer Alan Doğum Minyatürleri
Miniature Paintings of Childbirth in Handwritten Manuscript in Istanbul Libraries
Oya Ögenler, Selim Kadioğlu, İter Uzel.....923
- "Anlatan: Cemil Topuzlu, Yazan: Sabih Alaçam":
"80 Yıllık Hatıralarım"ın İlk Versiyonları
"Narrator Cemil Topuzlu, Writer Sabih Alaçam":
Early Versions of Historical Memoirs of a Great Turkish Surgeon
Selim Kadioğlu, Tamer Akça, Funda Kadioğlu.....924

**İSTANBUL KÜTÜPHANELERİNDEKİ TIBBİ ve EDEBİ
YAZMALARDA YER ALAN DOĞUM MİNYATÜRLERİ**
**MINIATURE PAINTINGS of CHILDBIRTH in HANDWRITTEN
MANUSCRIPT in İSTANBUL LIBRARIES**

Yrd. Doç. Dr. Oya Ögenler¹, Yrd. Doç. Dr. Selim Kadioğlu², Prof. Dr.
İlter Uzel²

¹Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı,
Mersin

²Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim
Dalı, Adana

e-mail: oyaogenler@mersin.edu.tr

selimkad@cu.edu.tr

Özet

Obstetri bilgilerinin resimlerle desteklenerek verilmesi Soranus (Efes, 98-138) ile başlayan ve Türk tıp tarihindeki en yetkin temsilcisi Sabuncuoğlu Şerefeddin (Amasya, 1385-1468) olan bir gelenektir. Öte yandan tarihsel-toplumsal çerçevede hem doğal hem de mucizevi bir olay şeklinde değerlendirilegelemiş olan doğum sanatçıların da ilgisini çekmiş ve çalışmalarına konu olmuş; özellikle de efsanevi-tarihi kişilerin doğumları farklı tekniklerle resmedilip farklı amaçlarla kullanılmıştır. Sonuç olarak çağlar boyunca bir yandan tıbbi diğer yandan edebî eserlerde doğumla ilgili çizimlere, resimlere, minyatürlere yer verilmiş ve bunların pek çok örneği günümüze ulaşmıştır. Bu çalışma çerçevesinde İstanbul kütüphanelerinde yer alan tıbbî ve edebî yazma eserlerde yer alan doğum minyatürleri, tıbbî olanların eğitime ve uygulamaya yol gösterme kaygısına odaklanmış bir yaklaşımla, karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Summary

The old tradition of illustrated obstetrical texts has been initiated by Soranus (Efes, 98-138) and the most important representative of this tradition in Turkish history of medicine is Şerefeddin Sabuncuoğlu (Amasya, 1385-1468). Childbirth, taken as a natural and also miraculous process by society, is an interesting topic for artists; many pictures of childbirth, especially birth of legendary and/or historical persons, have been painted with different techniques and for different purposes. Consequently a large collection of childbirth illustration in medical and literary handwritten manuscript has occurred thorough the ages. In this paper medical and artistic miniature paintings of childbirth in handwritten manuscript in İstanbul libraries are comparatively considered with a point of view focused on pragmatcal characteristic of medical ones.